

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags en Vrijdags. De abonnementsprijs voor den jaargang 1854 is f 8—32, en franko per post f 9—36; voor het eerste kwartaal f 2—08 en per post f 2—34. Zij die op de Bijbladen zijn geabonneerd, betalen eene verhooging van hoogstens 60 Cents per jaar.

De tweede Editie, die in het afgeloopen jaar aan de Geabonneerden ten platten lande, welke zulks hebben opgegeven, des Dingsdags en Vrijdags middags werd verzonden en waarin de Marktberigten van die dagen en de laatste Zeeberigten zijn opgenomen, wordt tegen denzelfden prijs afgeleverd.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Groningen, in ervaring gekomen zijnde, dat, niettegenstaande de deswege meermalen gedane kennisgeving, van tijd tot tijd Brieven aan hem worden gezonden, waarvoor porto wordt gevraagd, en welke aldan in den regel niet worden aangenomen, herinnert, zoowel de daarbij belanghebbende Besturen, Corporatiën en Instellingen, als de particuliere Persoonen, dat alle aan hem geadresseerde Stukken moeten worden gefrankeerd of dat ter zijde van het couvert werde geplaatst de behoorlijk geteekende aanduiding van de autoriteit, welke het stuk toezendt.

Verder meent hij hen, wie zulks aangaat, opmerkzaam te moeten maken, dat zeer dikwijls Brieven, uit Gemeenten te lande afkomstig, ter bezorging aan particuliere personen worden medegegeven, en deze die Stukken, in stede van aan het Gouvernementsgebouw, aan het Postkantoor te Groningen afgeven. Het niet aannemen dezer, alsdan met port bezwaarde Stukken veroorzaakt meermalen teleurstellingen en ongelegenheden, welke kunnen worden voorkomen, indien dergelijke Brieven, bij de bestaande post- of distributiekantoren te lande gefrankeerd, of voorzien van het vereischte contresing ter verzending worden afgegeven.

GRONINGEN, 31 December 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen, — overwegende, dat door de groote massa gevallen sneeuw de PASSAGIE in deze Stad op vele plaatsen is bemoeijelijk, — verzoeken bij deze de Ingezetenen om te zorgen, dat de SNEEUW op de rijpen en straten voor hunne Woningen en Erven ten spoedigste worde weggeruimd of behoorlijk geslecht; voorts om de weggeruimde sneeuw te doen plaatsen op den kant van het Diep of die te doen storten in de Stadsgracht, en ze niet te doen werpen in de Diepen of Havens in deze Stad.

GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, L. S.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen maken bekend, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie is goedgevonden en verstaan te bepalen:

1) dat, gedurende dezen Winter bij invallenden en doorgaenden Dooi, de GROOTE WEGEN in deze Provincie zullen worden afgesloten voor RIJ- of VOERTUIGEN, welke, wat betreft de DILIGENCES met breede velingen aan hunne raderen, (buiten en behalve de Reizigers met hunne gewone bagage) met zwaarder vrachten dan van vijfhonderd Nederlandsche ponden gewigt zijn beladen, en wat aangaat alle RIJ- en VOERTUIGEN met smalle of gewone Vellingen, zwaardere vrachten hebbende dan van vierhonderd Nederlandsche ponden, en dat in allen gevallen niet anders dan halvepoor zal mogen worden gereden, naar aanwijzing van de op die wegen te vinden spoorleiders, welke evenwel 's nachts zullen zijn weggenomen.

2) dat de Tolgaarders en andere Beambten bij het Bestuur der wegen voor de stipte naleving van deze bepalingen nauwkeurig zorg zullen dragen; wordende dezelve gemagtigd en gelast, om gedurende dezen Winter bij invallenden en doorgaenden Dooi, alle zoodanige RIJ- en Voertuigen, waarvan zij, bij gemis van weegbruggen, de zedelijke overtuiging hebben, dat ze met meer dan het boven bepaalde gewigt zijn bevracht, niet te laten doorrijden, maar voor de zoodanigen de Tolboomen gesloten te houden, tot zoolang het te zware gewigt daarvan is afgenomen, hetwelk aldan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd.

GRONINGEN, 5 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, L. S.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen WAARSCHUWEN bij deze degenen, welke iets aan de Gemeente wegens PACT, HUUR als anders, verschenen in 1853, VERSCHULDIGD zijn, dat VERSCHULDIGDE op den verschijndag, immers niterlijk in de Maand Januarij 1854, te betalen, bij gebreke waarvan dezelve in Regten zullen moeten worden aangesproken.

GRONINGEN, 13 December 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat vóór den laatste Januarij aanstaande moeten worden ingediend de DECLARATIËN wegens LEVERANTIE of WESCHEN, ten dienste dezer Gemeente in het loopende jaar 1853 gedaan.

GRONINGEN, 12 December 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSENELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente Groningen brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, bij resolutie van den 27sten December 1853, no. 5, executeur en invorderbaar verklaard 2de Kwartaalshohier voor de BELASTING op het PERSONEEL over het

dienstjaar 1854, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks Belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebracht van de Belastingsschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens Art. 45 § 1 der Wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (Staatsblad no. 4), welke zij mochten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan HEEREN GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie P. A. A. DE VRIES, welke aan dien tijd mogten worden ingeleverd; almede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke, ten gevolge van de afkondiging, op heden afgezien of misstellingen in de berekening en schijningen, op heden aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende, hoedanige reclamatiën, eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschift van Art. 34 § 3 der Wet op het Personeel, behooren te zijn gewijst aan Z. Exo. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingsschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 5 Januarij 1854.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente Groningen brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de AANGAVE der KINDE-REN, voor welke de toegang tot eene der Stadscholen tegen den 1sten Mei aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden ter SECRETARIJ dezer Gemeente, in den loop der maand Januarij 1854.

GRONINGEN, 27 December 1853.

De Plaatselijke Schoolcommissie voornoemd,

Namens dezelve:

L. B. LOHMAN, Secretaris.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente Groningen roept bij deze op allen, welke eenigen Onderwijzersrang bezitten en genegen mogten zijn als TWEEDE ONDERMEESTER op eene der Stads- of Armenscholen te worden geplaatst, om zich ten spoedigste aan te geven ter Secretarij dezer Gemeente, met opgave van ouderdom, woonplaats en tegenwoordige betrekking.

GRONINGEN, 27 December 1853.

De Plaatselijke Schoolcommissie voornoemd,

Namens dezelve:

L. B. LOHMAN, Secret.

De SECRETARIS der PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente Groningen brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat er op ZATURDAG den 7den Januarij 1854, van des voormiddags tien tot des namiddags één uur, in het Raadhuis dezer Gemeente, zal worden geacceerd tot de AFTEN van de AKTEN van Schoolonderwijzers, Schoolhouderessen, Houderessen van Bewaarscholen en Huis- onderwijzers.

Wordende de Opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schriftelijk op te geven hunne Woonplaats benevens de roode letter en het nummer hunner Behuizing.

L. B. LOHMAN.

GRONINGEN, 27 December 1853.

Attestation de Vita.

Wordt bekend gemaakt, dat tothetafgeven der ATTESTATIËN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten Januarij 1854 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis te Groningen zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 1 uur, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, benevens GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 6den Januarij 1854; en
2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 7den Januarij 1854.

De LETTERKUNDIGE FACULTEIT aan de HOOGESCHOOL te Groningen zal DONDERDAG den 12den dezer wederom een' aanvang maken met het afnemen van het EXAMEN voorgeschreven bij Koninklijk besluit van den 4den Augustus 1853. — Die zich willen laten examineren, moeten zich daartoe uiterlijk Dingsdag den 10den dezer aanmelden bij den DEKEN van genoemde Faculteit.

GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

F. C. DE GREUVE,
Deken.

RAADSVERGADERING,

Zaterdag den 7den Januarij 1854,
des voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

De Singapore Free Press. deelt eenige berigten mede uit Shanghai nopens den opstand in China, welke tot den 1sten Nov. loopen. Men zeide te Shanghai, dat het noordelijke leger de insurgenten dezen winter niet voornemens was op Peking aan te rukken. Verder was het gerucht verspreid, dat de Keizer een leger van 270,000 man (Mongolen) bijeenbragt had, dat naar het Zuiden zoude oprukken. Onophoudelijk vielen er in de nabijheid van Shanghai gevechten voor tusschen de insurgenten en de Keizerlijken, die aldaar gekampeerd waren. De Britsche consul te Amoj had het niet langer veilig geacht aan land te blijven, en zich diensvolgens aan boord van een schip begeven. Men was echter van gevoelen, dat de Keizerlijke troepen die stad reeds lang hadden hernomen.

RUSLAND-TURKIJE.

Omtrent de Levantische kwestie is heden slechts weinig mede te deelen. De heer d'Herberghem, adjudant van den minister van marine in Frankrijk, is Donderdag j.l. eerst naar Konstantinopel vertrokken, met instructiën door den Keizer

eigenhandig geschreven en die in alle mogelijke gebeurtenissen voorzien.

Het antwoord van den Keizer van Rusland, op de aanvraag om zich ter Weener conferentie te doen vertegenwoordigen, is den 20sten van Petersburg verzonden. De Keizer verklaart daarbij, dat hij de voorstellen van Turkije zal aannemen, welke de conferentie hem zal doen toekomen, maar dat hij geene tusschenkomst zal toelaten in zijne betrekkingen met de Porte, vermits hij voornemens is regstreeks met Turkije te onderhandelen.

— Te Weenen zijn op den 1sten dezer nadere berigten uit Konstantinopel ontvangen, meldende dat een opstand, door de Uhlema's verwekt, spoedig echter weder is onderdrukt geworden. Volgens een tevens ontvangen gerucht, zou ten gevolge daarvan een wapenstilstand gesloten zijn.

Deze tijdingen hebben aldaar eenen zeer gunstigen invloed uitgeoefend, en werden aandeelen Nordbahn met 1½ pCt. boven de vorige notering betaald.

De Times bevat een belangrijk artikel over de Russisch-Turksche kwestie, en, na de verschillende daarbij bestaande feiten te hebben beschouwd, eindigt het blad aldus:

„Indien wij deze feiten op de schaal leggen en ze wegens tegen de Russische verzekeringen, dat Keizer Nicolaas bereid is om tot den vrede te onderhandelen, dan zullen al die verklaringen luttel te betekenen hebben, en behooren wij naar andere middelen uit te zien, om tot het beëindigen van dit geschil te komen. De gedragslijn, nu door de zeeomgheeden te volgen, is duidelijk en regstreeks op het doel afgaande, en er zijn voorschriften op weg naar Konstantinopel, welke inhoud zal ten gevolge hebben, dat de nadrukkelijke maatregelen, waaromtrent men thans is overeengekomen, onmiddellijk zullen worden uitgevoerd.”

Het blad deelt voorts telegrafische berigten mede, in strijd met die uit Weenen, en waarin wordt gezegd, dat de Turken, wel verre van toe te geven, den oorlog willen doorzetten, indien de ontruiming van de vorstendommen niet als eerste voorwaarde wordt gesteld; dat voorts ook Rusland, na zijne jongste voordeelen, minder dan ooit gezind is aan die voorwaarde gevolg te geven.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft aan Daniël, den Vorst der Montenegro's, een belangrijk geschenk in geld doen toekomen, ten einde onder deze bergwoners, die door den druk des tijds in behoefte omstandigheden zijn geraakt, te worden verdeeld.

DUITSCHLAND.

Z. M. de Koning van Pruisen heeft den geheim-opperregeringsraad, van der Reck, toestemming verleend tot het aannemen van het kommandeurskruis der orde van den Nederl. Leeuw, hem door Z. M. den Koning der Nederlanden geschenken.

— In het groothertogdom Baden heeft het een zeer goeden indruk gemaakt dat daar, waar de dienst der geestelijken op de jongste feestdagen noodig was, zij uit de gevangenis werden ontslagen, niettegenstaande hun straf tijd nog niet was verstreken.

— Het berigt, dat in Polen een verbod van uitvoer van granen was uitgevaardigd, schijnt zich niet te bevestigen, althans is daarvan geene mededeeling bij de Pruisische regering ontvangen.

— De N. Presse. Z. bevestigt haar vroeger berigt, dat de Keizer van Rusland bevolen heeft zijne geheele legermacht mobil te maken. Men wil dat eerlang eene keizerlijke proclamatie zal verschijnen, gericht aan de hoofden der onderscheidene provincies, waarbij aan hen lof zal toegezaaid worden wegens hunne ijver, betoond bij het mobil maken des legers. Hierbij wordt opgemerkt, dat de Russische garde de corps nimmer mobil gemaakt wordt, omdat dit korps steeds ingericht is op den voet van oorlog. Wanneer de geheele Russische legermacht mobil zal gemaakt zijn, zal de Czaar te beschikken hebben over een leger van 2,226,000 man, met nagenoeg 1000 stukken geschut in 125 batterijen.

— Te Weenen hebben dezer dagen veelvuldige staatkundige arrestatiën plaats gegrepen. Onder de gearresteerden bevinden zich zeer aanzienlijke personen.

— Geruchten eener verandering in het Oostenrijksche ministerie winnen veld.

GROOT-BRITANNIJE.

LONDEN, 1 Januarij.

De Times houdt het voor stellig, dat H. M. bij de opening van het parlement op den 31sten Jan. in de droevige noodzakelijkheid zal wezen om aan de wereld te verkondigen, dat de vrede, dien wij gedurende 38 jaren hebben genoten, geëindigd is.

— Lord Palmerston heeft te Glasgow onderzoek laten doen naar het gerucht, hetwelk zeide, dat aldaar oorlogsschepen voor Rusland werden gebouwd. Het is gebleken, dat aldaar geene vaartuigen, maar wel eenige machinerie voor oorlogsschepen zijn besteld. Men gelooft echter, dat zoodanig onderzoek van den minister in andere zeeplaatsen hier te lande beter doel zoude treffen.

— De Britsche regering heeft besloten geene nieuwe expeditie ter opsporing van sir John Franklin en zijne schepen Erebus en Terror uit te zenden; de op deze ontdekking gestelde belooning van 20,000 £ blijft bestaan, gelijk mede eene tweede van 10,000 £ voor degenen, die zulke bepaalde berigten nopens de equipage aanbrenge, dat men haar hulp zoude kunnen toezenden, terwijl eene derde belooning van hetzelfde bedrag wordt toegekend aan hem, die als zeker ontkent wat er van de schepen is geworden.

— De groote schaakpartij, die hier tusschen de heeren Harwitz en Lowenthal is gespeeld, is eindelijk afgeloopen. De eerste heeft daarbij de overwinning behaald. De daarover aangegane wedding-schappen zijn gedurende den strijd al grooter en grooter geworden. In het geheel bedragen zij 11,000 £.

— Volgens de Nashville Gazette is Lola Montes onlangs gearresteerd en zwaar beboet geworden, omdat zij haren Chinese bediende met zijn' langen haarlok aan de huisdeur had vastgebonden en vervolgens braaf afgerost. La'er heeft de zonderlinge gravin de bewoners van Californië daardoor ten hoogste verbaasd, dat zij gedurende een' geheelen dag in het Bloomer-costuum in de goudgroeven arbeide.

— Een verschrikkelijke brand te New-York heeft de drukkerij vernield van de heeren Carper. Het verlies voor deze heeren alleen is ruim 2 miljoen gulden, waarvan slechts voor f 625,000 was verzekerd. Door de omliggende gebouwen die mede verwoest zijn, is de geheele schade bijna 4 miljoen gulden. Deze drukkerij had 10 gebouwen in gebruik. De er naast gelegene, belangrijke inrigting der uitgevers gebr. Coolidge is ook door de vlammen vernield.

(Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.)

ZEEFISJINGEN.

Binnengekomen te Texel den 1 Jan., kapit. Kluit Wilhelmina, van Suriname; Brouwer Antina, van Surderland; den 2den van

des Veen Wilhelmina Frederika, van Suriname. — In het Vlie den 21 Dec., *Munneke Baudina*, van Newcastle; *Jonkhoff de Hoop*, van Dantsig; de laatste is naar Terschelling gezeld. — Te Helvoet den 1 Jan., *Zijl Alpha*, van Bordeaux. — Te Visseringen den 29 Dec., de *Jong Pennequina* Arentina, van Charleston en *Klaassen Elisabeth*, van Newcastle, beide naar Rotterdam; *Boskamp Iduna*, van Riga. — Te Veenhuizen den 29 Dec., *Schrikken Anna Elisabeth*, van Amsterdam. — Te Alkmaar den 14 Dec., de *Weerd Fieken* Louwer, van Cadix. — Te Londen den 29 Dec., van der *Wouden Vrouw* Dieuwke, van Workum; *Smid Oude* Merstling, van Noordwijk. — Te Folkestone den 28 Dec., *Zeven Conoordia*, van Cardiff naar Bremen.

Vertrokken van Galats den 12 Dec., kapit. *Rijkens Jantina* Annechiena, n. Falkmouth. — Van Holfthend den 29 Dec., de *Boer Fenna*, van Riga naar Liverpool. — Van Liverpool den 28 Dec., *Barl Reffa* Maria, naar Rotterdam. — Van Charleston den 23 Dec., *Kikkert Voorwaerts*, naar Nieuw-Orleans. — Van Harlepool den 29 Dec., *Dreum Morgenster*, naar Gibraltar.

Zakluis te Liverpool den 28 Dec., kapit. *Tolmer Levant*, naar Maracaibo. — Te North Shields den 29 Dec., *Anol Catharina*, van Cadix naar Odessa.

In lading te Londen den 29 Dec., kapit. *Mulder Feika* Jantina, naar Antwerpen.

NIEUWEDIEP, 1 Jan. Bergsteren is met stormweder bij Kamperduin gestrand, het Bremer driemastschip Emma, kapit. *Helmers*, met eene kostbare lading katoen, granen en meel, van Baltimore naar Amsterdam. Aanvankelijk was het geluk om de equipage door middel eener boot te redden; de tweede stuurman was evenwel aan boord gebleven, om zoo mogelijk nog het een of ander te redden. Toen begaven zich de opperstuurman, drie matrozen en een sloepman in de boot, doch digt nabij het schip genaderd, sloeg de boot om; het gelukte echter den tweeden stuurman om die mannen van af het schip door het toewerpen van lijnen, te redden; doch de branding werd nu zoo hevig, dat men van de landzijde niets ter redding kon aanvangen en dit tot den volgende dageraad wilde instellen; intusschen was het schip gedurende den nacht uit elkander geslagen en hebben de zes mannen, die zich aan boord bevonden, hansen dood in de golven gevonden.

Havort, 31 Dec. Het schip Hendrik, kapit. *W. van der Hoeven*, van Batavia naar Rotterdam, is bij Renesse op strand geraakt; de stoomboot *Kinderdijk* zal trachten derwaarts tot adels-166 tie te vertrekken.

KORINGEN, 15 Dec. Het schip Catharina, kapit. *Dit*, van Galats naar Rotterdam, is in de Zwarte zee verongelukt, doch het volk, uitgenomen één man, gered.

LIJST van Nederlandsche schepen, welke in het jaar 1853 verongelukt, verbrand, afgekeurd, gesloopt of vermist zijn.

Adriana, kapit. de Groot; Albert Schuringa, kapit. *Smid*; Aleida Aleida, kapit. de Haan; Ainegiens, kapit. de Jong; Annette Posina, kapit. Kraam; Antina, kapit. Westers; Argus, kapit. van Houten; Beerta Schuringa, kapit. de Vries; Boerhaave, kapit. Timmermans; Catharina Wilhelmina, kapit. Pot; Ceres, kapit. de Vries; Ceres, kapit. Visser; Christophorus Columbus, kapit. Groenewoud; Clasina, kapit. Cars; Cornelia (vieschob.), kapit. Visser; Dankbaarheid aan de N. H. M., kapit. Kroll; Delphin, kapit. Jansen; Drie Gebroeders Sickens, kapit. Kamminga; Drie Zusters, kapit. Lukje; Egberdina Schuringa, kapit. Orsel; Emanuel, kapit. Wolman; Epplen, kapit. Potjewijld; Etina, kapit. de Jonge; Europa, kapit. Nollis; Geerdina Beerta, kapit. Giezen; Goede Hoop, kapit. Gust; Groningen, kapit. Meijer; Harmina, kapit. Kroon; Harmina Annegina, kapit. Schippers; Hendrika Annachiena, kapit. de Boer; Henriëtta, kapit. van Veen; Herstelling, kapit. Hoek; Hoop en Verwachting, kapit. Hekman; Hopende Zeeman, kapit. Topsand; Ida Gesina, kapit. Brouwer; Ida Wubina, kapit. Fijn; J. C. J. van Speyk, kapit. Nolte; Jeldina Margaretha, kapit. Donsen; Johanna, kapit. Franken; Johanna Maria, kapit. Ringeling; Jonge Hendrik, kapit. Mulder; Jonge Jan, kapit. Roelstema; Jonge Tammlink, kapit. Bakker; Jonge Tijs, kapit. Bakker; Josina Henriëtta, kapit. van der Gouwe; Julia, kapit. Gust; Karolina, kapit. Waterborg; Klasina Bruins, kapit. Smid; Leentje, kapit. Stomp; Loonora Johanna, kapit. Balk; Maas, kapit. Lutzow; Margaretha Wilhelmina, kapit. Ladien; Magrietha, kapit. Boomgaard; Margina Wilhelmina, kapit. Vos; Meina Segina, kapit. Wold; Onderneming, kapit. Laanbach; Quintus en Anna, kapit. Bechtold; Boompot, kapit. de Boer; Tonia, kapit. Speen-166 kof; Twee Aaltjes, kapit. Rosena; Twee Gebroeders, kapit. Jansen; Vertrouwen, kapit. Geveke; Vrouw Alida, kapit. Rogaar; Vrouw Wilhelmina, kapit. de Koning; Vrouw Willemmina, kapit. Gita; Vijf Gebroeders, kapit. Scherphier; Weena, kapit. Dervuelles; Wilhelmine, kapit. Kroon; Wilhelmine Jeldina, kapit. Wiggers; Ynske Wildervank, kapit. Potjer. — Vermist: Adriana, kapit. Hobma; Alida Jacoba, kapit. Amsinga; Catharina Cornelia, kapit. Oldenburger; Hoop, kapit. Mugge; Jacobus Begeman, kapit. Rink; Maanimpf, kapit. van de Steen; Donau, kapit. Haverbult.

222de STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.
Trekking der Tweede Klasse.
1ste Lijst. No. 2423 een prijs van f 2500. No. 2623 een prijs van f 1500. No. 9080 en 17366 ieder een prijs van f 1000. No. 481, 14297 en 16790 ieder een prijs van f 400. — No. 7725, 13062 en 13209 ieder een prijs van f 200. No. 1369, 9867, 9573 11265, 14368 en 18014 ieder een prijs van f 1000.

BURGERLIJKE STAND.
Van den 30sten December 1853 tot en met den 5den Januarij 1854 zijn te Groningen geboren 17 zoons en 12 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 19 ouden en 11 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 3 Januarij.

In den handel is weder weinig omgegaan. — Tarwe prijsho-166 vend. — Rogge en Boekweit bij gerijven 69 & Rogge f 11; 66 & Veen-Boekweit f 6. — Gerst aan peldrijven 58 & f 7,30. — Haver prijsho-166 vend: 45; 46 & Dikke f 4,30,40; Voer en Zwarte iets aan-166 genamer: 40 & f 3,65,70. — Boonen f 7,50, f 8. — Gort f 12,25,50,75. — In Zaden niet omgegaan. — Boter niet aan.

AMSTERDAM, 2 Januarij. Heden verkocht van Tarwe: 128, 129 & b. Poolische f 405; f 500; 126 & Holst. f 450; 132 & Kubanka f 455. — Van Rogge: 117 & n. Riga f 393; 123 & Prais, f 362; 121 & n. Odessa f 352. — Gerst ruim prijsh.; 111, 112 & Deense f 279, f 280. — Boekweit ruim prijsh.; 118 & zwarte Groninger Zand f 280 aan de Zaan; 123 & Oostv. f 270 bij partij.

Koolzaad. op 9 vat dadelijk 72 p. vl.; Oct. 68½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 112 & Qdesa f 330. — Raapolie dadelijk williger, op levering in een doen: op 6w. f 41,50; Vlieg. f 40,25; in de stad f 41 a 25; Mei f 40,75; Sept. f 38 a 25; Oct. f 38,25; Nov. en Dec. f 38,50. — Lijnolie op 6w. f 30,75; Vlieg. f 29,50. — Hennepolie op 6w. f 38,50; Vlieg. f 37. — Raapkoeken f 85 a f 88; Lijnkoeken f 12 a f 14.

VEE- en PAARDENMARKTEN.
GRONINGEN, 30 Januarij. Heden vond men weinig rund vee aan de markt. Evenzoo was het gesteld met schapen en varkens, doch in de beide laatste artikelen was nog al eenige handel. Geestige varkens heden ruim aangevoerd; waarin de handel willig was en de prijzen een weinig lager; er waren pulke soorten aangevoerd, die verkocht werden van f 56 tot f 61; tweede soort van f 51 tot f 55 a f 56 en mindere soorten van f 46 tot ruim f 50 de 100 Ned. ponden; over het geheel vond men naar de zwaarte gerekend goede varkens.

PRISCOURANT DER REKENTEN.
Amsterdam, 2 Januarij.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 62½, 63½, 64½; Dito Dito 3 pCt. 76, 76½, 77; Dito Dito 4 pCt. 94, 94½, 95; O. L. Leening 4 pCt. 94½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 94; Handelsmaatsch. 127½; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 100½, 100½; Oblig. 4½ pCt. 100½. — BELGIË, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50½, 50½, 50½. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 68; Cert. 5 pCt. 92½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 21½, 21½, 21½; Dito 3 pCt. 45½, 45½; Dito Binnenl. a 6m. 3 pCt. 40½, 41½, 41; Coup. Bewijzen 5, 5½, 5; Amort. Schuld 4½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37½, 37½, 37½. — RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 100½, 107½, 106½; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 96½; Dito 4½ pCt. 94½; Dito bij Hope 4 pCt. 90½, 90½; Dito bij *Stieglitz* en Co. 4 pCt. 89. — POLEN, Certifica. 4 pCt. 82½, 82½. — OOSTERRIJK, Metall. 5 pCt. 76, 76½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 39½, 39½; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 39½, 39½; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 92½, 92½, 92½; Weenerb. bij *Goll* en comp. 4 pCt. 67; Amerik. Bank-Act. 4½; Nap. Certifica. bij L. en B. 5 pCt. 98½; Louis. bij Hope 5 pCt. 100½; Braz. 4½ pCt. 91; Dito 1848 5 pCt. 99; Mexik. 23½, 24, 24; Dito Onb. 23½, 24, 24; Peru 4½ pCt. 64½, 65½, 64½; Gren.

Uitg. 7½; Phil. L. N. 87½; Thes. Amst. 106, 1; Hand-166 delm. kontant 127½.

De markt in onze binnenl. fondsen opende heden zeer willig, en voor alle soorten derzelve werden reeds iets hogere prijzen betaald. Spoedig echter vertoonden zich van onderscheidene zijden eenige verkoopers, die een ongunstigen indruk op de markt maakten. De handel was zeer levendig.

Dese achteruitgang was voornamelijk de terugstoot van den ach-166 teruitgang in Russische en vooral Oostenr., waarvan aanzienlijke partijen aan de markt kwamen en die tot verlaagde koersen afgegeven werden.

Ook de overige vreemde effecten, met name Portugesche, Spaan-166 sche en Peruaansche, waren zeer aangeboden en tot verminderde prijzen was de omzet vrij levendig.

Gren. Onb. St. 2½ pCt. 20½.

Koers van het Geld: Beleging 3; Prolong. 3½; Disconto 3 pCt. Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 62½; Spaansche 1 pCt. 21½ a 1; Binnenl. 3 pCt. 40½ a 41; Metall. 5 pCt. 76½ a 1; Dito Nieuwe La. B. 92½; Dito 2½ pCt. 39½.

ADVERTENTIE.

De Spaarbank,
door het DEPARTEMENT GRONINGEN der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen opgericht, is bij voortdurend in een der Vertrekken van het RAADHUIS geopend des Maandags namiddags te 3 uur, en zullen COMMISSARISSEN aldaar op den 9den, 16den, 23sten en 30sten Januarij e.k., van 8 tot 5 uur, zitting houden tot het nitbetalen of bijschrijven der renten; wordende een ieder, ter bevordering van de geregelde administratie, ten dringendste uitgenoodigd, deze hiertoe aangeboden gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.

Namens Commissarissen der Spaarbank:
R. J. SCHIERBEEK, Secr.

*** Het BESTUUR der VEREENIGING voor DIENSTBODEN te Groningen verzoekt, ingevolge Art. 9 der Statuten, alle LEDEN der VEREENIGING, welke op de eene of andere REDONING voor hunne DIENSTBODEN aanspraak meenen te kunnen maken, zich daartoe schriftelijk aan te melden vóór den 15den JANUARIJ e.k.

Voorts maakt het BESTUUR bekend, dat J. HUIS-166 SINGA VAN DER WOUDE en Vrouw, wonende aan het Kattendiep, tusschen den Oosterpoortenboog en de Peperstraat, lett. D. no. 54, bij voortdurend een iegelijk, die zich bij hen mogt willen aanmelden ter be-166 koming van eene DIENST of DIENSTBODE, daartoe behulpzaam zullen zijn tegen betaling van 50 Cts., en dat het steeds alle reden heeft, dezen BESTEDER en BE-166 STEEDSTER als zoodanig aan te bevelen.

GRONINGEN, 31 December 1853.

Het Bestuur voornoemd, en uit diens naam:
W. GERHARDS, Voorn.

W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, Secr.

*** Op verzoek, berigt ik bij deze, dat de Collec-166 tie, ten behoeve de Wedw. ROELF BOUMAN, te Kiel, welke voor eenige weken door eenen alles verslindenden brand in een oogenblik zoo jammerlijk van al hare bezittingen beroofd werd, heeft opgebracht:

Te Hoogezand f 304,50.
„ Kalkwijk - 67,75.
„ Kiel, Windweer, Kroes-166 wolden en Westerbroek . . . - 157,50.
„ Sappemeer - 99,25.

Te zamen f 629,00.

De Weduwe, door die hulp opgebeurd, bedankt de edelmoedige gevers openlijk voor hunne ruime giften, waardoor zij, hoe reddeloos ze scheen, wederom in staat is gesteld, met Gods hulp en zegen, in haar onderhoud en dat van haar gezin te kunnen voorzien.

HOOGEZAND, 4 Januarij 1854.

M. J. TER HAZEBORG, Burgem.

HUWELIJKS-, GEDOORTE- EN STERFBERIGTEN.
Groning., 4 Januarij 1854.

*** Gêtrovd:
K. HOFKAMP EVERTS
met
G. NOORMAN, Wed. H. F. E. Hns.
GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

*** LEEGERKE, 29 December 1853. Heden beviel van eenen ZOON E. C. S. GEERTSEMA-WENNIGER.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. KRAAN-WOLTERS.
GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

*** Bevallen van eenen ZOON JOHANNA CROL-VAN HEEL.
GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

Enige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON H. REIGERSBERG, geb. LIEFTINCK.
OOSTER NIJKERK, 2 Januarij 1854.

*** Bevallen van eenen ZOON D. A. MESTINGH, ge-166 liefde Echtgenoot van
T. SCHELTENS,
Goud- en Zilvermid.
GRONINGEN, 3 Januarij 1854.

*** GRONINGEN, 3 Januarij 1854. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON HENDERIKA KATHARINA WOLTERS, geboren SUTHOLTER.

*** Bevallen van eene DOCHTER CORNELIA HERMANNA ENNEMA, geliefde Echtgenoot van
HENDK. JANSEN.
GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

*** Bevallen van een ZOON PIETERNELLA CORNELIA THIEL, geliefde Echtgenoot van
T. G. BORGESIUS BROUWER.
GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

Enige kennisgeving.

*** BELLINGWOLDE, 30 December 1853. Heden over-166 leed onze geliefde Vader, de Goudtfaadwerker WILLEM BLANK, na eene ziekte van slechts zeven dagen, in den ouderdom van ruim 70 jaren, betreurd door zijne Kinderen. Vrienden en Bekenden worden verzocht, deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

T. BLANK.
Uit aller naam.

*** GRONINGEN, 31 December 1853. Wederom werd ik zwaar getroffen, door het overlijden mijner geliefde en onvergetelijke Echtgenoot ALFIDA JOHANNA CORNELIA LAMBERS, in den ouderdom van 32 jaren. Ruim 12 jaren ondervond ik met haar een hoogst gelukkig huwe-166 lijk. Een ieder, die haar minzaam en lief karakter heeft gekend, zal mijne diepe wonde gevoelen; vooral wanneer het oog gevestigd wordt op de vijf moederlooze Meisjes, die nog allen te jong zijn het groot verlies te beseffen.

P. BEKKER.

*** GRONINGEN, 2 Januarij 1854. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 79 jaren, onze Vader en Be-166 huwdvader JACOB ONNES, Oud-Opzigter bij den Water-166 staat in deze Provincie.

A. ONNES.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot ANNA REINDERS, in den ouderdom van bijna 58 jaren.

GRONINGEN, 3 Januarij 1854.

E. CASEMIER, L.Z.
Men gelieve deze algemeene tevens voor bijzondere kennis-166 geving aan te nemen.

*** Heden overleed alhier FREERK GEERTS OLDEN-166 BURGER, Weduwnaar van TRIENTJE KEUKERS, in den ouderdom van ruim 44 jaren.

GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

R. KLUGKIST,
Exccuteur-Testamentair.

*** Na eene hevige ongesteldheid van omtrent 14 da-166 gen, overleed heden morgen mijn geliefde oudste Zoon ENGELKO, in den jeugdigen leeftijd van bijna 17 jaren.

GRONINGEN, 4 Januarij 1854.

A. ENGELKES.

*** Door J. B. WOLTERS en de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, is uitgegeven: DE TWEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK VAN DE
NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,
benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederland-166 sche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, uitgegeven onder toezigt van
J. A. OUDENMAN.

In dezen nieuwen druk is de Litteratuur aangevuld en zijn onderscheidene Wetten, Besluiten en Reglementen van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde f 4-90 in Zakformaat en f 6-20 voor Kantoorgebruik, gebonden in netten linnen band.

*** Bij de Gebroeders ABRAHAMS, te Mid-166 delburg, zal met den aanvang van dit jaar worden uitgegeven een NIEUW TIJDSCHRIFT, onder den titel van:

A L B U M
VAN
BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

Uit te geven in 12 maandelijke Afleveringen van vier of vijf vellen druks à 16 pagina's in gr. 8vo. Prijs per jaar f 6,00.

Het Prospectus met eene Proeve van Bewer-166 king is in alle Boekwinkels voorhanden en gratis ver-166 krijgbaar.

*** De GEBROEDERS ABRAHAMS, te Mid-166 delburg, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
ZEELAND,
JAARBOEKJE voor 1854.
Verzameld door
H. M. C. VAN OOSTERZEE.
Prijs, gebonden in geprest linnen bandje, f 1,45.

De Heeren S. J. VAN DEN BERG, L. BERMAN, C. T. B., Dr. G. T. CALLENFELS, Dr. J. AB UTRECHT DRES-166 SELHUIS, J. VAN HARDERWIJK, R.Z., Mr. C. DE JONGE, B. PH. DE KANTER, J. J. L. TEN KATE, P. A. LEUPE, Mr. A. MOENS VAN BLOOIS, P. J. VAN DER NOORDAA, H. M. C. VAN OOSTERZEE, Dr. R. A. S. PICCARDT, P. B. R., Dr. R. C. H. RSMER, Dr. G. D. J. SCHOTEL, N. BAL SNYDERS, Mr. J. H. DE STOFFELAAR, J. WAS en Mr. S. DE WIND hebben bijdragen zoo in proza als poëzij geleverd tot het belangrijk Mengelwerk van dit boekje, hetwelk daarenboven eenen goeden Kalender bevat en met drie keurige Plaatjes is versierd.

*** Bij N. DE ZWAAN, te Utrecht, is in het licht verschenen en alom verkrijgbaar gesteld:
VOLKSALMANAK
VOOR
Nederlandsche Protestanten,
voor het jaar onzes Heeren 1854,
uitgegeven door Mr. J. I. D. NEPVEU en Ds. ALB. VAN TOONENBERGEN, met Bijdragen in Proza en Poëzij (behalve van de Redactie) van J. H. CARPENTIER ALTING, G. BARGER, H. VAN BER-166 KUM, Dr. W. B. J. VAN EYK, GEORGE ELIUS, ERICA, J. CHR. GEWIN, J. P. HASEBROEK, ELISABETH JOHANNA HASEBROEK, L. J. VAN RIJN, Mr. C. L. SCHÜLLER TOT PEUTSUM, CH. VIERHOFF, J. J. VAN COLLENHOVEN en anderen, en versierd met vier keurige Steendrukplaatjes. De prijs is ingesaaid f 0,70, in Linnen-Band met verguld op Plat en Rüg f 1,00; bij tientallen, om te verspreiden, f 0,60 per exemplaar.

LAATSTE AANBIEDING
VAN
VIJF DEELEN VAN DE HUISVRIEND
VOOR DEN
verminderden prijs van ZEVEN GULDEN.

Ondergeteekenden bieden aan de Jaargangen VI-X van bovengenoemd Tijdschrift, tegen den uiterst geringen prijs van ZEVEN GULDEN. Prospectussen en Deelen ter inzage zijn bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar.

De Uitgevers meenen hierbij nog bepaald de aandacht er op te moeten vestigen, dat zij reeds op den loopenden Jaargang genoegzaam geen Exemplaren meer hebben doen drukken dan voor het aantal intekenaren benoodigd was en besloten hebben dit evenmin te doen met de volgende Jaargangen, zoo dat er van nu af geene nieuwe aanbieding van den Huisvriend tegen verminderden prijs zal gedaan worden. Het aanzienlijk en gevestigd debiet, dat thans van dit degelijk tijdschrift bestaat, waarborgt hen, ook bij den uiterst geringen prijs van f 3,00 per Jaargang, dat zij son-166 der verdere aanbiedingen de kosten ruimschoots kunnen dekken.

De intekening op den volgende Jaargang kan bij alle soliede Boekhandelaren geschieden, almede bij de Uitgevers DE ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

Bovengenoemde Uitgevers debiteren voorts met goed succes:
Voor het Onderwijs of voor Eigen Studie:

I. Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU, *Encyclopaedia Theologi Christiani*. Editio tertia, aucta et emendata. Prijs f 2,10.

II. Prof. L. G. PAREAU et P. HOFSTEDE DE GROOT, *Compendium Dogmatices et Apolog-166 ics Christianae*. Editio tertia, aucta et emendata. Prijs f 2,75.

III. Prof. B. H. LULOFS, *Verhandeling over den tijd van den eerst regten aanvang en vroegsten bloei onzer oude, bepaaldelijk gezegde Nederlandsche Letterkunde*, en wel inzonderheid over het ongedrond-166 van het gevoelen diergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de twaalfde eeuw stelden. Prijs f 1,50.

IV. Prof. B. H. LULOFS, *DE DECLAMATIE*, of de Kunst van Declameren of Reciteren en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKEND-

II. Ruim 7 B. HOPLAND, gelegen op de *Westerbroekstermade*, in 7 perceelen.

FRANKRIJK.

PARIS, 1 Januarij.

Prins Napoleon Bonaparte heeft Donderdag avond de leden van de commissie voor de aanstaande algemeene tentoonstelling op het Palais-Royal ontvangen. Onder het voorzitterschap van den genoemden prins, heeft de commissie zich geconstitueerd en een begin gemaakt met de haar opgedragene werkzaamheden, nadat de prins, als voorzitter, eene rede had uitgesproken, waarin hij o. a. zeide:

„Mijne heeren! De Keizer heeft ons eene gewichtige en eervolle taak opgedragen, door ons te belasten met de regeling van den aanstaanden grooten wedstrijd, in welken de Fransche natie eene waardige plaats zal bekleden, door de geestdrift, waarmede industrielen en kunstenaars het tot hen gerigte beoep zullen beantwoorden.

„Het is onze dure verplichting ten aanzien van den vreemdeling, om hem met welwillendheid en onbeperkte gastvrijheid te ontvangen.

„In onze vergadering worden alle beginselen der huishoudkunde vertegenwoordigd, niet opdat eene onafschietbare beraadslaging zal plaats hebben, welke geheel buiten den ons aangewezen werkkreis is gelegen, maar opdat allen met gelijken ijver, hoedanig ook hunne denkwijze zij, kunnen medewerken tot het welgelukken eener onderneming, die Frankrijk en Europa in de negentiende eeuw gelijkelijk tot eere zal verstreken.

„Op dit punt, mijne heeren, mag onder ons geen verschil aanwezig zijn.

„Voor de eerste maal zal aan de algemeene tentoonstelling van nijverheid eene algemeene tentoonstelling van schoone kunsten zijn verbonden. Het was ons land voorbehouden, om in dezen een eersten stap te doen, die zoozeer overeenkomstig is met de nationale zucht naar vooruitgang.

Ten slotte heeft de Engelsche gezant, lord Cowley, verzekerd, dat Engeland krachtig deel zou nemen aan den wedstrijd, waarvan dat land het eerste voorbeeld heeft gegeven. De genoemde gezant heeft zich geluk gewenscht met de omstandigheid, dat hij tot medelid der commissie was gekozen.

— De heer Escatore, consul-generaal der Nederlanden alhier, heeft aan den prefect der Seine eene som van 10,000 fr. ter hand gesteld voor de armen te dezer stede.

— Onder waarborg van den stedelijken raad dezer hoofdstad, zal met goedvinden van den prefect in het departement van de Seine, eene kas worden opgericht tot ondersteuning der te Parijs gevestigde broodbakkers.

De regering heeft de aandacht op dezen maatregel gevestigd en de overige gemeente-besturen hier te lande aangespoord, om, zoo mogelijk, het gegeven voorbeeld te volgen. Uit de officiële stukken vermeent men te mogen opmaken, dat, indien al de graanprijzen thans nog buitengewoon hoog zijn, de bewindslieden het er voor houden, dat de rijkzind dier prijzen haar hoogste punt heeft bereikt. De invoer uit het buitenland bedraagt thans ruim 5 miljoen en 200,000 hectoliters. Gedurende de 5 eerste maanden van 1846 heeft die slechts bedragen 2 miljoen en ruim 380,000 hectoliters.

— De bevolking van Parijs bedraagt 1,053,262 zielen, waaronder 1231 doctoren en chirurgijns, 164 officieren van gezondheid en 446 apothekers.

— Reeds zijn er hier 417 almanakken voor 1854 verschenen, van elke waarvan gemiddeld 10,000 exemplaren gedrukt worden. Het aantal almanakken, die naar alle deelen van Frankrijk verzonden zijn of worden, bedraagt dus meer dan 4 miljoen.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 Januarij.

Bij de beraadslaging van den Belgischen senaat over het wetsontwerp houdende bepalingen tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen en verbod van den uitvoer van aardappelen en peulvruchten (waarvan de uitslag reeds in ons vorig nummer is medegedeeld), heeft de minister van financiën nadrukkelijk het ondoelmatige betoogd van een verbod van den graan-uitvoer.

„Wij weten maar al te wel — zeide hij o. a. — dat zoodanig verbod den volkswaan steelede, en wij zouden daartoe overgegaan zijn zoo wij ons zelfvermoeten en last hadden willen besparen; maar wij konden er niet toe besluiten, omdat wij overtuigd zijn dat de vrijheid van het handelsverkeer voordeelig moet zijn voor het land; en het moet wel eene innige en vaste overtuiging zijn die ons den sterken aandrang doet wederstaan.

„Men ziet met bezorgdheid den tegenwoordigen uitvoer van graan uit België, doch zonder reden. Is daarin een kwaad gelegen, dan nog is het veel geringer dan men meent. Immers wanneer men onzen uitvoer van tarwe van den 1sten Januarij j.l. tot den 30sten November naar het Tolverbod, naar Nederland, Engeland en Frankrijk zamentelt en daarvan aftrekt heigen uit onze zeehavens gekomen en alzoo niet in België gevoerd was, dan bevindt men dat wij slechts 34,000 hectoliters tarwe hebben uitgevoerd. Ter zelfder tijd hebben wij 105,196,715 kilogrammen tarwe van het buitenland ontvangen.

„Bij de rogge is de verhouding tusschen den in- en uitvoer van België minder gunstig voor onze volkvoeding. Wij hebben van dit graan ontvangen zooveel als noodig is voor de volkvoeding gedurende veertien dagen, en wij hebben uitgevoerd voor een halven dag.

„Het is onze plicht, mijne heeren, de bevolking te doen begrijpen, dat die vermeende uitvoer inderdaad alleen doorvoer is.

„Wij hebben, het is waar, den uitvoer van aardappelen verboden: en nu zegt men dat wij met ons zelve in strijd handelen door den graanuitvoer vrij te laten. Het verbod van den uitvoer van aardappelen is door de wetgevende Kamers gunstig beoordeeld, en het berouwt mij niet het te hebben onderteekend; maar het levert weinig aanmoedigings op voor de voorstanders eener prohibitive staatkunde: want sedert wij den uitvoer van aardappelen hebben verboden, zien wij met leedwezen ook den invoer daarvan geheel ophouden. Buitendien bestaan er voor het vrijlaten van den graanuitvoer redenen die niet bestonden ten aanzien der aardappelen: in dit laatste product toch wordt zooveel handel niet gedreven als in granen, en er is geen regelmatige aardappelhandel met de landen in het noorden van Europa en aan gene zijde des Oceaans, gelijk daarmede een geregelde graanhandel wordt gedreven.

— De directeur van den spoorweg van den staat heeft den directeur van den Keulsehen spoorweg uitgenoodigd, voor het oogenblik der verzending van goederen naar het entrepôt te Antwerpen te staken. Het Journal d'Anvers zegt, dat deze maatregel een gevolg is van het gebrek aan ruimte in genoemd entrepôt, dat overladen is met transitgoederen.

— Uit Antwerpen wordt geschreven, dat de Belgische transatlantische stoombootmaatschappij reeds contracten heeft gesloten met Amsterdamsche scheepsbouwers, over den bouw van twee schroefstoomschepen, ieder van 1800 paarden kracht.

— Uit Antwerpen zijn in het jaar 1853 niet minder dan 66 schepen met 15,262 landverhuizers vertrokken. In het vorige jaar bedroeg het aantal schepen, uit diezelfde haven vertrokken 68, met 14,423 landverhuizers. Gedurende de laatste 11 jaren zijn uit de haven van Antwerpen in het geheel 578 schepen vertrokken met 100,889 landverhuizers.

— In België is de dienst van de meeste spoorwegen, ten gevolge van de veelvuldige gevallen sneeuw, gestremd.

NEDERLAND.

GRAVENHAGE, 3 Januarij.

Zondag middag heeft er bij H. H. MM. den Konin, en de Koningin receptie plaats gehad van de leden der koninklijke familie, 's Konings militair huis en van de heeren en dames behoorende tot het gevolg van 's Konings huis.

Dien middag heeft er bij H. M. de Koningin-moeder familie-diner plaats gehad, dat ook door Z. K. H. den prins van Oranje voor de eerste maal werd bijgewoond.

— Men verneemt dat de heer mr. H. Provo Kluit aanstaanden Zaterdag als lid van den hoogen raad der Nederlanden plegt zal worden geïnstalleerd.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten December l.l. is aan de referendarissen bij het kabinet des Konings, de heeren jhr. mr. F. L. W. de Kock en mr. E. A. Berek-

mans de Weert, verleend de personele titel van secretaris bij het kabinet des Konings.

— Men verneemt dat de graaf van der Dijn zich naar Parijs zal begeven, ter vervanging van den baron van Aerssen Beijeren van Vorsthol, raad van legatie aldaar.

— Z. M. heeft uit de door de Tweede Kamer der Staten Generaal aangehoedene nominatie, bestaande uit de heeren Bachiene, Pfister en van Eyk, den heer Pfister benoemd tot lid der rekenkamer, ter vervulling van de openstaande plaats, door het overlijden van den heer v. Idsinga.

— De commissie van den 24sten Sept. heeft in de afgelopen week haar eerste verslag ingediend aan den minister van justitie, dat is, de grondslagen voor eene toekomstige registerlijke organisatie. De minister zal daarover nu in overleg treden met de commissie, en van de vraag, of men het daarover zal kunnen eens worden, zal het vermoedelijk afhangen, of de arbeid verder zal worden voortgezet. Welke de grondslagen der commissie zijn, is niet bekend en kan ook niet bekend zijn, omdat, als wij wel onderrigt zijn, men is over-eengekomen, om die zorgvuldig geheim te houden. Wij hebben echter reden om te onderstellen, dat zij merklijk afwijken van die van het bekende verslag van 1848.

— Een zeer bekwaam financier in de hoofdstad, de heer Dinger, sprak dezer dagen over eene zeer onaangename zaak op zeer bemoedigende wijze. Hij vestigde namelijk de aandacht op de nationale schuld en herinnerde ons dat die beliep f 1,200,988,330.70.

Een gansch niet aardig cijfer, dat de heer Dinger liet zien, bij het scheiden van 't jaar. Intusschen, hij deed het met een goed doel en stelde voor, die schuld in een 2½ pCt. nieuw effect te converteren, de 2½ pCt. voor 87½ pCt. — de 3 pCt. voor 105 — de 3½ pCt. voor 130 en de 4 pCt. voor 134 pCt. Daardoor werd de schuld a 1,200,988,330.70 vermindert op 1,200,000,000 en de rente van 34,568,089.42 op 30,000,000. De bespaarde rente zou dan tot halfjarige aflossing a pari worden gebezigd en na 10 jaar, de geheele schuldenlast, met ruim 56, na 20 jaren met 129 miljoen zijn verligt.

Hij gelooft, dat de aflossbaarheid a pari van het effect den prijs zeer zal doen stijgen en de houders alzoo in den verhoogden marktprijs eene ruime vergoeding voor de vermindering van hun kapitaal zullen vinden. (Z. Blad).

— De staatsraad, commissaris des Konings in Zuid-Holland heeft dezer dagen aan de gemeente-besturen in die provincie eene circulaire gerigt, waarin dezelve worden uitgevaardigd, om de opheffing der kermis of jaarmarkt tot een punt van bepaalde overweging te maken. In die circulaire wordt o. a. aangemerkt, dat het meer en meer blijkbaar en algemeen erkend wordt, dat de instelling der kermissen of jaarmarkten niet meer in overeenstemming is met de tegenwoordige orde van zaken; dat zij al haar gewigt voor handel en nijverheid verloren hebben, en daarenegen aanleiding geven tot vele noodloze geldverspillingen, en maar al te zeer tot losbandigheid en ontucht, zoodat de tijd schijnt te naderen, dat deze instelling, als verouderd en niet meer in overeenstemming met den geest des tijds, zal moeten vervallen.

Het is niet onbekend (dus wordt verder in de circulaire aangemerkt), dat het afschaffen der kermissen meermalen ter sprake gebragt, doch niet tot stand gekomen is, uithoofde van de nadeelen, of liever van de winstderving, welke sommige neringdoenden daardoor zouden lijden; maar als men nagaat, wie daarbij vooral in aanmerking komen, dan zal men veelal bevinden, dat het zijn de herbergiers, tappers en kroeghouders; en daar deze steeds vermeederen, zoodat reeds meermalen de wensch is geuit, dat in het algemeen belang aan de plaatselijke besturen de magt worde toegekend, om hun getal te beperken, behoeft het wel geen betoog, dat, indien het algemeen belang der ingezetenen de opheffing der kermis in eene gemeente als wenschelijk doet beschouwen, de mogelijke winstderving voor deze neringdoenden geen overwegenden grond kan opleveren om tot dien maatregel niet te besluiten.

— Volgens schrijven uit Pijnacker, is men algemeen daar en in de omstreken verantwoordigd over het berigt, dat Engeltje van der Vlies werkelijk voedsel gebruikte. Men is zulks te meer, omdat men dit volstrekt niet van de vrome ziel verwachten kon.

Toen de lijkschouwing den 25sten December plaats had, heeft de persoon bij wien Engeltje van der Vlies verpleegd werd, bekend, dat zij dagelijks thee, bouillon en melk gebruikte. Daarvan is dadelijk eene acte opgemaakt.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

In het begin van Februarij zal te Haarlem een vijfde verkoop plaats hebben eener groote partij gronden van het Haarlemmermeer. Bij de nadere aankondiging van de dagen van verkoop bet uur en de plaats, zullen de staten der te veilen percelen met de voorwaarden en de kaarten, te bekomen zijn bij den heer de Breuk, boekdrukker te Leiden.

— Gedurende het jaar 1853 zijn alhier uit zee gearriveerd 1705 schepen tegen 2105 in het vorige jaar.

— De Société Universelle pour l'encouragement des arts et de l'industrie, te Londen, heeft den heer J. J. Posno, consul-generaal van Turkije alhier, benoemd tot haren honorairen vice-president. Voor eenigen tijd is dezelfde heer tot honorair lid der Belgische akademie van geschiedenis en philologie benoemd.

— Men leest in de Köln. Ztg.: Met betrekking tot de verdere geprojecteerde verbinding der Rijnprovincie met de Nederlandse spoorwegen, vernemen wij, dat de voortzetting van den reeds geconcessioneerden Keulsch-Crefelder spoorweg over Kleef tot de grenzen in de rigting van Nijmegen, als ook de aanleg van eene baan van Vierssen tot aan de grenzen in de rigting van Venlo van hoogerhand is goedgekeurd. Voordat men echter tot uitvoering van bedoelde onderneming kan overgaan, is het een vereischte, zekerheid te hebben, dat de Nederlandsche regering geneigd is aan de betrokken maatschappijen de concessie tot het verlenen harer lijnen op Nederlandsch grondgebied, resp. tot Nijmegen en Venlo te geven, en als natuurlijk gevolg dezer concessie, de besturen dezerzijds de bevoegdheid toe te staan tot de noodzakelijke omtrentingen en vaststelling van het tarief.

UTRECHT, 2 Januarij.

Aan onzen hooggeachten emeritus hoogleeraar B. F. Suerman is door Z. M. een pensioen verleend van f 2750 's jaars.

ZWOLLE, 2 Januarij.

Naar men verneemt, heeft de procureur-generaal bij het provinciaal gerechtshof in Overijssel zich in cassatie voorzien tegen de arresten door genoemd hof op den 24sten December 1853 in zake van acht bakkers te Kampen, wegens het in hunne winkels voorhanden hebben van ter verkoop bestemde brooden, welke bij weging te licht zijn bevonden, gewezen. Het hof heeft bij de deswege gewezen arresten beslist, dat het feit van ter verkoop bestemde brooden, welke te licht zijn, noch misdadig, noch wanbedrijf, noch overtreding, opleverde, en diensvolgens de beklagden ontsagen van alle regtsvervolging, en zulks hoofdzakelijk op grond, dat het in dezen toepasselijk koninklijk besluit van den 15den April 1843 (Staatsblad no. 13), die ter verkoop bestemming niet strafbaar stelde, maar wel het eigenlijke verkoopen; — zoodat, zouden die bakkers strafbaar zijn, de daad van verkoop van te licht gebakken brood had moeten zijn bewezen.

Bij de arrondissements-regtbank te Zwolle, waren genoemde bakkers, ter zake van bovengenoemd feit, in diverse geldboeten veroordeeld.

— Volgens gerucht, is in de afgelopen week te Rouveen eene vrouw bevalen van drie welgeschapene en in leven zijnde kinderen, alle van het vrouwelijk geslacht.

LEEWARDEN, 3 Januarij.

In de kwestie van het gemeentebestuur te Oosterland, prov. Friesland, aangaande het regt van voordragt van een openbaar onderwijzer te Gorredijk, van welke den 11den Nov. in dit blad werd melding gemaakt, is door Z. Exc. den minister beslist, dat niet burgemeester en wethouders, maar de gemeenteraad daartoe de bevoegdheid bezit. Men verneemt daarom, dat men of tot een nieuw vergelijkend examen zal moeten besluiten of tot eene nieuwe voordragt van denzelfden persoon, over welken persoon hoegenaamd geene kwestie schijnt te bestaan. Het besluit van Z. Exc. den minister is geheel naar den geest en de letter van de wet van den 3den April 1806.

— Gisteren voormiddag is voor het provinciaal gerechtshof van Friesland teregtgesteld de persoon van P. B., beschuldigd van geweldadige aanranding en berooving eener vrouw uit het dorp Marasum, in de maand October des vorigen jaars op den straatweg tusschen dat dorp en deze stad gepleegd. Het openbaar ministerie, waargenomen door den procureur-generaal, den heer mr. A. IJpeij, rekwireerde de schuldigverklaring van den beklaagde aan het hem ten laste zijnde feit, en zijne veroordeeling in dien tot geestel-

brandmerk, tuchthuisstraf van 20 jaren en in de kosten van het proces. Nadat de heer S. baron van Haren de verdediging van den beklagde had voorgedragen, besloot het hof de uitspraak op morgen (Dingsdag) voormiddag.

— De gedurende de laatste dagen gevallen sneeuw heeft een zeer nadeeligen invloed op het vervoer. Zoodat de scheidende ongeveer 5 uur hier aankomende post eerst in den avond loopende nacht te 1 uur, en de diligencie van Zwolle in plaats van gisteren avond te 7 uur, eerst heden voormiddag te 11 uur alhier aangekomen, en is deze diligencie Zaterdag j.l. bij Wijk-gaard omgevallen, echter, naar wij vernemen, zonder ongeluk daarin bevindende reizigers eenig letsel hebben bekomen. Het levendige verkeer op het ijs is dien ten gevolge mede afgebroken, daar men geene banen heeft kunnen openhouden, waardoor menig arbeider, wien door het vervoeren van goederen langs het ijs thans eenige verdiensten voor zijn gezin ten deel mochten vallen, daarvan voor het oogenblik beroofd is.

GRONINGEN, 5 Januarij.

Bij het ter perse leggen dezer waren de Hollandsche Post van gisteren en heden alsook de Oostfriesche en Friesche posten van heden niet aangekomen.

— Op den laatsten avond van het vorige jaar nam de zoo hooggeschatte en toen juist sedert 4 jaren zoo zwaar beproefde leeraar A. C. VAN ELDIK THIRME, door zijne ambigenooten afscheid van zijne gemeente en riep haar door dezen nog een laatste vaarwel toe. Zijn innige wensch en vurige bede, om eenmaal nog weder voor de gemeente op te treden, mogt alzoo niet worden vervuld en de geliefde leeraar moest voor goed zijn heilig dienstwerk nederleggen.

— Om te voorzien in de vacature met den 1sten Januarij ontstaan door zijn emeritaat, werd door den breedten kerkeraad gisteren het navolgende twaalfal van predikanten opgemaakt: W. C. VAN DER ZWAAG, te Dronrijp; J. C. ZAALBERG, te De venter; J. MARISSEN VAN LOON, te Kampen; H. VAN BERKUM, te Suens; J. P. DE KEIJSER, te Arnhem; H. M. C. VAN OOSTERZEE, te Oirschot; dr. F. J. J. A. JUNIUS, te Tiel; J. DOUWES, te Leens; J. HOEK, te Oudeschoot; H. UDEN MASMAN, te Meppel; dr. C. BOON, te Zuidwolde, en H. L. VINKE, te Leeuwarden.

— Sedert onze laatste opgave was de stand van den thermometer volgens de schaal van Fahrenheit als volgt: 1854 's morgens 8 uur. 's namidd. 2 uur. 's avonds 8 uur.

Jan. 3	11	11½	14
4	21	21	21
5	21½	25	26 te 4 uur.

— Met de communicatie begint het er bij den dag slechter uit te zien en op de meeste plaatsen hier in de provincie is ze geheel en al gestremd. Ontzaglijke sneeuwmassa's versperren de wegen; op sommige plaatsen is door den hevigen wind de sneeuw tot op 9 voeten opgejaagd. Wat de postiljons, die *coute qui coute* deze hindernissen moeten te boven komen, daartegen te worstelen hebben, laat zich ligt begrijpen. De postiljon, die gisteren morgen van hier naar Leeuwarden vertrok, had reeds, na pas een vierde van den weg te hebben afgelegd, paard en kar in den steek gelaten en de reis te voet met de pakketten op den rug verder voortgezet; ook de postkar van hier naar Winschoten moest onder weg in de sneeuw worden achtergelaten; de Hollandsche post is heden morgen van hier met eene zoogenoemde lookie vertrokken, doch zal waarschijnlijk den nog niet gebaanden weg met geene mogelijkheid kunnen passeren, daar ook de Hollandsche post, welke gisteren avond te vijf uur hier moest aankomen, heden avond te 7 uur ook steeds verwacht werd. — Met de diligences gaat het nog minder en heden hebben dan ook alle diligences, die van hier vertrekken moesten, de diensten gestaakt. Met de diligencie, die Zondag l.l. van hier naar Leeuwarden vertrok, had nabij Stroobos een ongeluk plaats, dat schromelijke gevolgen had kunnen na zich slepen. Daar deze postwagen den straatweg niet verder kon passeren, nam hij bij Grijskerk zijn weg naar den trekweg. Bij het passeren van de brug over het Gerken-Alles Verlaat stortte de wagen van boven neder op het ijs, doch gelukkig heeft niemand van de 8 passagiers, noch de voorman of conducteur eenig letsel bekomen. Daar evenwel de wagen gebroken was, hebben de passagiers te voet de reis naar Buitenpost moeten voortzetten.

Van de Punt wordt ons onder dagteekening van heden dienaangaande nog het volgende berigt toegezonden:

„Om zich een denkbeeld te kunnen maken van de ontzettende massa sneeuw, welke zich opgehoopt en de groote wegen onbruikbaar gemaakt heeft, kan het volgende berigt dienen:

De diligencie, welke gisteren morgen te half negen van Groningen naar Zwolle verrok, is eerst te twaalf uur aan de Punt gekomen; nadat reeds eenige passagiers van Harendermolen af te voet waren vooruitgegaan. Nadat de conducteur zich overtuigd had, dat er geen mogelijkheid bestond om de reis op de gewone manier voort te zetten, aangezien de sneeuw voorbij den tol aan den Punterdijk reeds van twee tot vier voeten den weg versperde, hebben vier passagiers de reis te voet ondernomen, tot assistentie twee personen medenemende, om mede eenige pakkaadje te dragen. De conducteur, voorman, brievenpost en nog een persoon bestemd om de brievenpakketten te dragen, hebben den hoogst vermoeijenden togt mede aanvaard, over het gehucht Ide, zonder op de wegen te kunnen letten. Na twee uren reis zijn zij te Vries aangekomen en na zich eenigzins uitgerust te hebben, te 4 uur van daar vertrokken.

Van Vries af heeft de brievenpost met eene slede bespannen met twee paarden de reis voortgezet tot aan de hoeve Benkoelen, waar de paarden niettegenstaande hunne buitengewone vlugheid, zich niet meer konden loswerken uit de sneeuwduinen ter hoogte van 15 à 16 voeten.

De voetreizigers zijn na ongelooflijke moeite en krachtsinspanning te twaalf uur in den nacht te Assen aangekomen, na één' persoon op Benkoelen achtergelaten te hebben, welke zoo vermoeid was, dat het niet mogelijk was hem verder mede te nemen, want bij een snerpende koude was het toen reeds ruim negen uur, en hoe ongaarne ook, is hij daar ter verpleging achtergelaten.

Te een uur zijn de assistenten weder afgereisd van Assen en heden voormiddag elf uur weder aan de Punt teruggekeerd, na eene nachtreis die erger was dan de heenreis, dewijl zij honderden ellen al kruipende zich over de sneeuw hadden moeten heenwerken, uit vrees van geheel bedolven te worden.

— Het aantal zeeschepen, dat weder gedurende het afgelopen jaar in deze stad en provincie gebouwd is, mag met regt aanzienlijk genoemd worden. Ongerekend toch de groote tjalkschepen, bedraagt het getal schooner-, galjoen- en kofschepen, alleen in de havens dezer stad gebouwd of opgetuigd 62. Zie de lijst hierachter. Van de schepen te Nieuwe Schans en Pekela gebouwd hebben wij nog geene opgave ontvangen.

— Volgens den *Studenten-Almanak* der Groninger akademie voor 1854, is het getal der studenten 282, van welke 38 in de Godgeleerdheid, 10 in de letteren, 89 in de voorbereidende wetenschappen voor de Godgel. en regten, 57 in de regten, 32 in de geneeskunde, 6 in de wis- en natuurkunde, 40 in de voorbereidende wetenschappen voor de geneeskunde studeren.

— Bij resolutie van Z. E. den minister van financiën, d.d. 23sten Dec. j.l., no. 148, is het bestelhuys *Wedde* in een hulpkantoor der posterijen veranderd, ingaande op den 1sten Januarij 1854, en tot brievenvaarder benoemd de tegenwoordige bestelhuishouder H. W. BORGELD.

— Uit *Ziel-Windower* wordt ons geschreven, dat ook aldaar op eene loffelijke wijze voor den geringen stand wordt gezorgd. De meeste landbouwers — enkelen uitgezonderd — toonen dat hun het hart op de rechte plaats zit.

Zoo worden, even als in de dure jaren van 1846—1848, aan de ter school gaande armkinderen, die zulks verkiezen, des middags boterhammen uitgereikt, en even als in de drie laatste voorgaande jaren, is hier eene nieuwigjaarsgift uitgedeeld, bestaande in gort, meel, brood en boonen, ter gezamenlijke waarde van f 253—00.

— Ook het te *Oude Pekela* bestaande zanggezelschap, 't welk nagenoeg 60 leden telt, gaf in het laatst van het afgelopen jaar een zang-concert, op de ruime bovenzalen van den kastelein T. Koors. Een vijftiental der nieuwste zangstukken werd op eene keurige wijze uitgevoerd, terwijl het gezang werd afgewisseld door de smaakvolle voordragt van eenige uitgezochte dichtstukken, door eenige daartoe uitgenoodigde kunstminnaren. Een zeer talrijk publiek genoot daardoor eene bijzonder passende uitspanning, terwijl dit genot aanmerkelijk werd verhoogd, doordien de opbrengst, bedragende omstreeks f 60—00, wordt besteed om aan de behoeftige leerlingen der hoofdschool des middags boterhammen uit te reiken.

— Het departement Noordhorn, der Nederlandsche maatschappij: ter bevordering van Nijverheid heeft, met overleg van het burgerlijk bestuur, eene commissie uit zijn midden

om, met wering van het zoogenoemde nieuwjaar-
...
- Te *Godlinze* heeft op nieuwjaarsdag een ijselijk voorval
...
- Te *Arnhem* is het verkoopen van sterken drank op het
... als maatregel van politie, verboden.

STATISTIEKE MEDEDEELINGEN OVER
HET AFGELOOPEN JAAR.

Geboorte en sterfte over het jaar 1853.
In het jaar 1853 zijn te Groningen geboren 558 kinderen
...
Onder die dooden waren 32 mannelijken en 14 vrouwel.
...
Gedurende het jaar 1853 zijn in de gemeente *Ten Boer* geboren
...
Boter- en Kaashandel te Leeuwarden en Sneek in 1853.

In het jaar 1853 zijn volgens de wekelijksche opgaven
...
Te *Leeuwarden* 43,402 1/2, 12,405 1/2 en 4821 1/2 vat boter,
...
Te *Sneek* 49,500 1/2 en 5162 1/2 vat boter, makende met
...
Aan de beide hoofdmakten dezer provincie, *Leeuwarden*
...
De invoer van gezouten vleesch uit Amerika.

De invoer van gezouten vleesch uit Amerika.

Ten volve van hetgeen wij reeds een en andermaal over
...
"Met het oog op de toenemende duurte van het brood
...
"Er zijn plaatsen waar de productie van het vleesch
...
"Aan de hooge regten heeft Frankrijk het te danken,
...
"dat het van gezouten vleesch altijd verstoken bleef, of-
...
"vee daar in zoo groote menigte voorhanden is, dat men
...
"het vleesch wegwerpt, om alleen met de buiden en het
...
"vet zijn voordeel te doen? Indien de fiscale maatregelen

van het buitenland de veehouders niet tot zulk een uiter-
...
"Houtskool tot opwekking van groeikracht.
...
"De heer *Violette* te Ryssel heeft een merkwaardige proef
...
"Akkerbouw zonder Vee.
...
"In Saksen is thans een boerderij welke men in de laatste
...
"Ingesonden.
...
"Een woord aan de beoordeelaars van
...
"het adres der duizend Groninger
...
"arbeidslieden.
...
"Menigmaal reeds hebben wij op het pant gestaan om te ant-
...
"In 1853 zijn er 35 acten van den tweeden rang minder uit-
...
"Wij zien uit deze opgave met genoegen, dat er zich in 1853 we-
...
"der meer lust voor het vak van onderwijs geopenbaard heeft,
...
"zich in het begin van dat jaar en op het einde van 1853 gebrek
...
"aan hulponderwijzers begon te openbaren. Met genoegen hebben
...
"wij vooral opgemerkt, dat er 35 acten voor den tweeden rang meer
...
"zijn afgegeven; bij die personen moet de waarborg voor een goed
...
"en degelijk onderwijs gezocht worden, en wij vertrouwen, dat geene
...
"commissie van onderwijs aan een enkel onderwijzer deze acte zal
...
"verleend hebben, dien het aan grondige onderwijs- en opvoedkun-
...
"dige kennis mangelt. Immers de schuld van gebrekkig onderwijs
...
"zou op hare rekening komen.

Uit een paar regels, voorkomende in de *Nieuwe Drentsche Cou-
...
"van den 25sten dezer, en waarop men onze aandacht heeft ge-
...
"vestigd, nemen wij nu aanleiding, om een enkel woord in het mid-
...
"den te brengen, waaruit mag blijken, dat men de wezenlijke beoef-
...
"ning van ons adressanten dikwijls verkeerd heeft begrepen.
...
"Een met, wie weet hoeveel? handteekeningen voorzien adres
...
"niet Groningen (N.B. uit het van vrijheid steeds sprekende *Gro-
...
"ningen*) begon met het prediken van een kruistocht tegen de han-
...
"delverrijheid, met het opsommen der tegen haar bestaande grieven
...
"en met het verzoeken om verbod van uitvoer, — zoo schrijft de
...
"*Nieuwe Drentsche Courant*, die zich, even als zoo vele anderen,
...
"en ook reeds vroeger, moet verwonderd hebben over onze kortzigtige
...
"staathuishoudkundige kennis, en die nu onze, in haar oog, onvrij-
...
"zinnige wenschen als in strijd voorstelt met den algemeenen vrij-
...
"heidszin, die, volgens haar, in Groningen heerscht.
...
"De *N. Drentsche Courant*, om ons tot haar te bepalen, zou
...
"sich minder verwonderd hebben over onze, in haar oog, verkeerde
...
"verlangens, als zij slechts gelet had op hetgeen een paar regels ver-
...
"der in haar zelfde artikel wordt gezegd. Het daar aangehaalde is
...
"het beste antwoord op de vraag, hoe wij Groningers toch tot het
...
"doen van onze, zij het ook onstaathuishoudkundige verzoeken ge-
...
"komen zijn.
...
"Want waarlijk, de honger is een scherp zwaard, en daarbij wordt
...
"door het volk — waarvan het Groningsch adres, door duizend
...
"personen geteekend, immers is uitgegaan — uit den aard der zaak
...
"niet geredeneerd naar dit of dat staathuishoudkundig of finandieel
...
"stelsel, maar eenvoudig naar hetgeen voor de hand ligt en valt in
...
"het bereik van de kennis en de begrippen van dat volk. Men heeft
...
"ons dan ook dikwijls inderdaad eens overvleende eer bewezen, met
...
"zich te verbazen over onze zoo valse staathuishoudkundige leer.
...
"N.B. wij zouden staathuishoudkundigen zijn, wij, die met ons
...
"adres alleen bedoelden, dat ons de mogelijkheid werd geschenken
...
"van meer huishoudkundigen te kunnen worden! Neen, waarlijk,
...
"wij hebben met onze huishoudingen reeds te veel moeite en zorgen,
...
"dan dat wij ons zouden bemoeien met de vraagstukken van de
...
"huishouding van den Staat.
...
"De door ons geopperde punten staan, dit weten wij wel, zeker
...
"in een naauw verband met de belangen van de gehatet van den
...
"Staat, en het kan ook licht mogelijk wezen, dat er, in ons in
...
"zoo veler duizenden belang, iets anders en beters kan geschieden,
...
"dan hetgeen wij verzoeken. Maar men zal toch wel begrijpen,
...
"dat het ons in den grond der zaak vrij onverschillig is, wat er ge-
...
"beurt, om onzen diep ongelukkigen toestand te verbeteren, als er
...
"maar wat gebeurt in betrekking tot de zaken, waarover ons eerbie-
...
"dig verzoekschrift handelt.
...
"In plaats dus van — zoo als zoo vele dagbladen hebben gedaan —
...
"onze meeningen en wenschen te bestrijden, als verkeerd en be-
...
"krompen, hadde men beter gedaan (en men kan dat ook doen)
...
"met *betere* middelen aan de hand te geven, waardoor ons
...
"doel op eenigzins afdoende wijze bereikt kan worden. Want nog
...
"eens: het is ons niet te doen om juist de door ons naar gelang
...
"van onze kennis, gedane verzoeken te handhaven, (wie om verbe-
...
"tering van den staat onze voeding, waartoe meerdere goedkoopteit
...
"der eerste levensbenodigdheden de eerste en voornaamste maat
...
"Groningen, 30 December 1853.
...
"Konink der Groningsche adressanten.*

Kerk- en Schoolnieuws.

In de herfstvergaderingen van de onderscheidene provinciale com-
...
"missies van onderwijs in ons land, zijn met gunstig gevolg geexa-
...
"mineerd: 59 onderwijzers van den tweeden rang; 76 onderwijzers
...
"van den derden rang; 88 onderwijzers van den vierden rang; 3
...
"hulponderwijzers; 54 schoolhoofden en 1 hulonderwijzer.
...
"In 1853 zijn dus gezamenlijk, met bijvoeging van de toegelatenen
...
"in de voorjaars- en zomervergaderingen van dat jaar, uitgelekt 175
...
"acten van onderwijzer voor den tweeden rang; 237 acten van on-
...
"derwijzer voor den derden rang; 296 acten van onderwijzer voor
...
"den vierden rang; 8 acten van hulonderwijzer; 163 acten van
...
"schoolhoofden en 11 acten van hulonderwijzers. In dat jaar is
...
"dus geene acte van den eersten rang uitgelekt.
...
"In 1852 zijn er 35 acten van den tweeden rang minder uit-
...
"gelekt; 9 acten van den derden rang, ook minder, en 1 acte van
...
"den vierden rang minder. Verder 2 acten van hulonderwijzer min-
...
"der, ook 8 acten van schoolhoofden minder, en 6 acten van hul-
...
"onderwijzers minder, terwijl er ephier in 1852 eene acte van den
...
"eersten rang meer is uitgelekt.
...
"Wij zien uit deze opgave met genoegen, dat er zich in 1853 we-
...
"der meer lust voor het vak van onderwijs geopenbaard heeft, omdat
...
"zich in het begin van dat jaar en op het einde van 1853 gebrek
...
"aan hulponderwijzers begon te openbaren. Met genoegen hebben
...
"wij vooral opgemerkt, dat er 35 acten voor den tweeden rang meer
...
"zijn afgegeven; bij die personen moet de waarborg voor een goed
...
"en degelijk onderwijs gezocht worden, en wij vertrouwen, dat geene
...
"commissie van onderwijs aan een enkel onderwijzer deze acte zal
...
"verleend hebben, dien het aan grondige onderwijs- en opvoedkun-
...
"dige kennis mangelt. Immers de schuld van gebrekkig onderwijs
...
"zou op hare rekening komen.

LIJST VAN DE NIEUWGEBOUWDE SCHOONER-, GALJOOT- EN KOFSCHEPEN,
welke gedurende het Jaar 1853, op de Scheepwerften in de Provincie Groningen
zijn gebouwd.

A. In de Havens dezer Stad zijn binnengebracht, om opgetuigd te worden:

SCHREEPSNAMEN.	KAPITEINS.	BOUWMESTERS.
1 Gekp. Schoonerbrik <i>Johanna Henriette</i>	B. H. Boer, Groningen	Kater en Meulman, Groningen.
2 Schoonerschip <i>de Marne</i>	J. M. Beukema, van Leens	"
3 Gekp. Schoonerbrik <i>voorwaarts</i>	P. Kikkert, van Texel	E. H. Meursing, " "
4 Kofschip <i>Catharina Maria</i>	H. H. Roth, Emdeu, Oostfriesland	K. K. de Vries, " "
5 Schoonerschip <i>Zorg en Vlijt</i>	J. B. Mulder, Groningen	"
6 Schoonergaljoet <i>Hendrika</i>	P. W. Drewes, Groningen	G. K. de Vries, " "
7 Kofschip <i>Fennechiena</i>	R. Waterborg, Groningen	"
8 Schoonergaljoet <i>Gerrida Annegina</i>	A. Rosema, Groningen	F. U. van der Werff, " "
9 Kofschip <i>Jan Jacob</i>	J. L. Schaap, Groningen	"
10 Schoonerschip <i>Anna Elisabeth</i>	B. A. Schrijckema, Scheemda	E. H. Meursing, Hoogezand.
11 " <i>Hollandia</i>	J. Ratelhoff, Amsterdam	"
12 " <i>Atalante</i>	H. Beckerling, Groningen	"
13 " <i>Vlijt</i>	B. H. Engelsman, Veendam	"
14 " <i>Jacoba Johanna</i>	E. de Groot, Pekela	"
15 " <i>Dolphijs</i>	J. Hazewinkel, Wildervank	Hooites, " "
16 Schoonergaljoet <i>Reddie</i>	G. E. Hovelling, Veendam	"
17 " <i>Irene</i>	L. P. de Vrede, Veendam	"
18 " <i>Melka</i>	S. H. Hazewinkel, Veendam	"
19 Schoonerschip <i>Melka</i>	J. D. Flik, van Veendam	"
20 Schoonergaljoet <i>Harmonie</i>	R. R. Tuiteler, Oude Pekela	"
21 " <i>Wendelina</i>	W. J. Hilbrands, Hoogezand	"
22 Schoonerschip <i>Termonde</i>	R. R. Legger, jr., Veendam	"
23 " <i>Anje</i>	J. R. Naveen, Groningen	"
24 Schoonergaljoet <i>de Jonge Wicher</i>	S. D. Kuitse, Wildervank	W. C. Wildervank, " "
25 " <i>Ellechien</i>	S. B. Hooghoudt, Hoogezand	"
26 " <i>Freerk Jan</i>	G. H. Smit, van Harlingen	J. J. van der Werff, " "
27 " <i>Cornelia Alida</i>	P. Vorenkamp, Sappemeer	U. O. van der Werff, " "
28 Schoonerschip <i>Anja Stelsta</i>	N. J. Huisman, Holwerde	J. U. van der Werff, " "
29 Schoonergaljoet <i>Engelina Petronella</i>	H. H. Kuiper, Hoogezand	"
30 " <i>Jacobus</i>	R. S. van Deest, Veendam	H. Boerma, Kie.
31 " <i>Arte Gebrued. Stephens</i>	K. C. Kamminga, Wildervank	W. G. Bodewes, Martensthoek.
32 " <i>Henriette</i>	T. J. Weyer, Veendam	W. Bodewes, Muntendam.
33 Schoonerschip <i>Hoop en Maria</i>	P. A. Fekkes, Veendam	G. Bodewes, " "
34 Schoonergaljoet <i>Catharina</i>	G. Knol, Groningen	"
35 " <i>Grietje de Groot</i>	H. J. Hazewinkel, Wildervank	R. O. van der Werff, " "
36 Schoonerschip <i>Geertruida Anna</i>	D. Rites, van Westerlee	U. Holthuis, Muntendam.
37 Schoonergaljoet <i>Maria Beerta</i>	J. J. Rooden, van Zuidbroek	H. Nijhuis, Sappemeer.
38 " <i>Alida</i>	J. J. Prins, van Appingedam	J. G. Bodewes, " "
39 Schoonerkof <i>Jantje Berg</i>	N. G. van Driesten, Woltersum	Jelle Berg, " "
40 Schoonergaljoet <i>Elkje Berg</i>	H. B. Post, Sappemeer	J. P. Berg, " "
41 " <i>Grietje de Groot</i>	J. J. Mulder, Veendam	R. Berg, " "
42 Schoonerschip <i>Johanna Jacoba</i>	K. G. Sap, Delfshaven	R. T. Berg, " "
43 Galjoetschip <i>de Vriendschap</i>	T. F. Bakker, Schiermonnikoog	G. K. Berg, " "
44 Schoonergaljoet <i>van Hendrik</i>	T. M. Slager, Veendam	L. Mulder, Stadskanaal.
45 Galjoetkof <i>Zwaantina</i>	D. B. Schuur, Wildervank	H. van der Werff, " "
46 Schoonergaljoet <i>Annegina Geziens</i>	H. H. Smit, Wildervank	T. Bok, Veendam.
47 Kofgaljoet <i>Argo</i>	J. D. Douwes, Veendam	G. O. Bok, " "
48 Schoonergaljoet <i>Hellina</i>	H. H. Panjer, van Veendam	D. Holthuis, " "
49 Schoonerschip <i>Orion</i>	J. J. Bulten, van Veendam	P. Rogar, " "
50 Schoonergaljoet <i>de vr. Martha</i>	C. Wegener, van Wildervank	J. H. Nibbelke, " "
51 " <i>Alida</i>	G. A. Valk, van Veendam	A. J. Bieze, " "
52 " <i>Prudence</i>	A. Hazewinkel, H.Z., Veendam	J. H. Bieze, " "
53 " <i>Anna Elisabeth</i>	W. de Jonge, Groningen	H. Bieze, van der Werff, " "
54 " <i>Kemstroom</i>	F. M. Bultje, Termunterzijl	G. B. van der Werff, " "
55 Kofschip <i>Minerva</i>	E. A. Oldenburger, N. Pekela	J. J. Pk, " "
56 " <i>Christina Hinderika</i>	J. H. Mulder, Veendam	R. Pk, Wildervank.
57 Schoonergaljoet <i>Pieter Bentum</i>	W. J. Schaap, Veendam	J. W. Pattje, Waterhuisen.
58 " <i>Industrie</i>	H. P. H. Puister, Wildervank	R. D. Pk, Wildervank.
59 " <i>Jantje Nanninga</i>	E. M. Melhuizen, Wildervank	S. T. Leuwes, " "
60 " <i>Tjapko Schuringa</i>	H. F. Drent, van Veendam	R. G. van der Werff, " "
61 Kofschip <i>de jonge Timen</i>	S. T. Swiers, Sappemeer	H. J. van der Werff, " "
62 Schoonergaljoet <i>Aurora</i>	H. H. Vaalman, Wildervank	H. D. Holthuis, " "

B. Te Delfzijl zijn uitgevaren:
63 Kofschip *Annegina*..... A. J. Donga, Delfzijl..... P. J. Vos, Delfzijl.
64 Schoonerschip *H. Willebrordus*..... H. G. Hooghoat, Delfzijl..... H. H. v. d. Werp, Appingedam.